

Δήμητρα Λουκᾶ

Ἡ Περσεφόνη
στὸ στόμα τοῦ λύκου

Διηγήματα

Ἄικο, ἡ ἀγαπητὴ κόρη

ΟΚΟΥΣΙΝΟΓΚΙ ΜΑΓΙΑΜΟΥΝΕ, ἰσχυρὸς φεουδάρχης στὴν πεδιάδα τοῦ Κάντο στὴν κεντρικὴ Χονσοῦ, ἐφοροῦσε στίς μάχες μὲ τὰ γειτονικὰ σογκουνάτα κρατώντας τὰ χαλινάρια τοῦ ἀλόγου μόνο μὲ τὸ δεξιὸ χέρι. Ὅλοι τὸν ἔλεγαν ὁ «μονόχειρας πολεμιστὴς», ἀλλὰ κανεὶς δὲν ἤξερε μὲ σιγουριὰ πῶς ἔχασε τὸ χέρι του. Φῆμες διαδίδονταν πῶς, ὅταν τὸ ἔνιωσε νὰ κρέμεται ἀπὸ τὸν ὦμο του στὴ μάχη, τὸ ξερίζωσε μὲ ἓνα βίαιο τράβηγμα καὶ τὸ πέταξε μακριά, ὥστε νὰ συνεχίσει νὰ καρφώνει τὸν ἐχθρὸ προσηλωμένος στὸ δεξιὸ χέρι ποῦ τοῦ εἶχε ἀπομείνει.

Αὐτὸ ποῦ ἔως σήμερα ἐλάχιστοι γνωρίζουν εἶναι ἡ μέθοδος ποῦ χρησιμοποιοῦσε γιὰ νὰ διαλέγει τίς παλλακίδες του. Παρόλο ποῦ δὲν ἀνῆκε στὸ ἰαπωνικὸ πάνθεο, μετερχόταν μεθόδους θεϊκῆς προέλευσης γιὰ νὰ ρίχνει στὸ κρεβάτι του τὰ κορίτσια. Κανεὶς δὲν μπορεῖ νὰ πεῖ μὲ βεβαιότητα ἐὰν ὁ ἀδίστακτος αὐτὸς ἄντρας γνώριζε τὸν ἀρχαῖο ἑλληνικὸ μῦθο τῆς ἀρπαγῆς τῆς Περσεφόνης καὶ ἀπλῶς ἀντέγραφε τὸν Πλούτωνα, ἢ ἐπρόκειτο γιὰ προσωπικὴ διαστροφή. Ἡ μέθοδός του ἔγινε γνωστὴ ἀπὸ τὸ ση-

μειωματάριο πού ἄφησε πίσω της ἡ Ἄϊκο, ἡ τελευταία του παλλακίδα. Ἀνάμεσα στίς ἀσκήσεις καλλιγραφίας καί τὰ ποιήματα, μπορεῖ κανεῖς νά παρακολουθήσει ὄλο τὸ σκηνικὸ τῆς ἀρπαγῆς της ἀπὸ τὸν πολεμοχαρῆ Μαγιαμοῦνε. Ἄν καὶ ὑπὸ τὸν φόβο τοῦ σπαθιοῦ στὸν τρυφερὸ λαίμω τῆς ἀφηγεῖται μὲ τὴν ἀντικειμενικότητα χρονογράφου ὅλα ὅσα ἔζησε, ὁ ἀναγνώστης μπορεῖ εὐκόλα νά διακρίνει πίσω ἀπὸ τίς λέξεις τὸ τρέμουλο τῆς ἀγωνίας γιὰ τὴ μοίρα της. Καὶ ἐπειδὴ τὸ τελετουργικὸ τῆς ἀρπαγῆς τῶν κοριτσιῶν τῆς πεδιάδας τοῦ Κάντο ἀπὸ τὸν ἄρχοντα Μαγιαμοῦνε δὲν εἶναι πλέον μυστικὸ, στὴν ἀφήγηση πού ἀκολουθεῖ δὲν θὰ σταθῶ τόσο στὰ ἐπιμέρους στάδια ὅσο στὸν θεῖο τρόμο πού αὐτὰ ἐνέπνευσαν στὴν ψυχὴ τῆς Ἄϊκο.

Ἡ προετοιμασία

Κάθε τρία χρόνια, στίς ἀρχές τοῦ Ἀπρίλη, ὅταν οἱ κερασσιές πετοῦσαν τὰ πρῶτα τους μπουμπούκια, ὁ Μουρόγκα Μασαγιούκι, πρωτοσύμβουλος τοῦ Μαγιαμοῦνε, μὲ τὸ σπαθὶ περασμένο στὴ ζώνη του καὶ τὸ καμποῦτο στὸ κεφάλι, ὄργωνε ὄλο τὸ σογκουνάτο πάνω στὴ ράχη τοῦ ἀλόγου του καὶ διαλαλοῦσε ξεδιάντροπα μὲ τὴ σάλπιγγα τίς ὀρέξεις τοῦ κυρίου του: οἱ κοπέλες ἡλικίας δεκατριῶν ἕως δεκάξι ἐτῶν θὰ ἔπρεπε νά βρίσκονται ἔξω ἀπὸ τὴν πύλη

του κάστρου λίγο πριν ανατείλει ο ήλιος, σὲ ἑπτὰ ἡμέρες ἀκριβῶς.

Τὴν ἑβδομάδα ποὺ μεσολάβησε, ἡ Ἄικο, ποὺ εἶχε πατήσει τὰ δεκαπέντε, καθόταν μὲ τὶς ὄρες κάτω ἀπὸ τὴν ἀνθισμένη κερασιά στὴν αὐλὴ τοῦ σπιτιοῦ της. Κοιτάζοντας μὲ τὰ ὑγρά της μάτια πίσω ἀπὸ τὶς λευκὲς ταξιανθίες, ἔβλεπε τὸ βλοσυρὸ βλέμμα τῆς μάνας τοῦ Μαγιαμοῦνε νὰ τὴν ἀκολουθεῖ σὲ κάθε της βῆμα, τὰ γυαλιστερὰ μαῦρα μαλλιά της μαζεμένα σὲ ἓνα σφιχτὸ σινιὸν σὲ στυλ σιμάντα, τὸν ἀκίνητο ὕπνο της γιὰ νὰ μὴν τῆς ξεφύγει οὔτε μιὰ τρίχα καὶ τὰ ματωμένα δάχτυλα τοῦ κομμένου χεριοῦ τοῦ Μαγιαμοῦνε νὰ παίζουν ἐπίμονα μὲ τὶς ρῶγες τοῦ στήθους της μέχρι νὰ πάρει τὸ αἷμα του φωτιά.

Ἑπτὰ ὀλόκληρες ἡμέρες, ἡ καρδιά τῆς Ἄικο δοκίμαζε πότε τὴν ἐλπίδα ὅτι θὰ περάσει ἀπαρατήρητη ἀπὸ τὸν Μαγιαμοῦνε στὸ πρῶτο ξεδιάλεγμα, πότε τὸν τρόμο ὅτι θὰ ἦταν αὐτὴ ποὺ θὰ ξάπλωνε τὰ βράδια δίπλα στὸ κομμένο χέρι του. Καὶ ὅσο ἔβλεπε τὴ μάνα της, τὴν Τσίο, λεπτὴ καὶ μικροκαμωμένη, νὰ μπαινοβγαίνει μὲ τὸ ἴδιο πάντα ἀνάλαφρο βῆμα στὴν κουζίνα, ἀναρωτιόταν ἂν εἶχε μιὰ στάλα ἀγωνία γιὰ τὴν τύχη της. Ἄν ἐνιωθε, ὅπως αὐτὴ, τὸν ἐφιάλτη τοῦ κομμένου χεριοῦ στὸν ὕπνο της, ἂν ἤξερε ὅτι θὰ προτιμοῦσε χίλιες φορὲς νὰ κάθεται στὸ τατάμι μὲ τὴν πλάτη της στηριγμένη στὸν σάκο τοῦ ρυζιοῦ καὶ νὰ ζεσταίνεται στὴ φωτιά ἀπὸ ξύλα μπαμπού, παρὰ νὰ παίρνει πόζες αἰσθησιακῆς χορεύτριας μπροστὰ στὸ ξελιγωμένο βλέμμα τοῦ Μαγιαμοῦνε.

Τὴν παραμονὴ τῆς καθορισμένης ἡμέρας, ἡ Τσίο τῆς

ζήτησε να καθίσει σέ ένα σκαμνάκι από μπαμπού στη μέση του δωματίου. Πέρασε άπαλά τη δεξιά της παλάμη πάνω από το λευκό και διάφανο δέρμα του προσώπου της, διέγραψε μικρούς κύκλους με τα δάχτυλα των χεριών της γύρω από τα έντονα ζυγωματικά της κόρης της και την κοίταξε τρυφερά στα μάτια, που ήταν φορτωμένα με δάκρυα σαν τα σύννεφα του φθινοπώρου. Ήσχυψε, της έτριψε τα πέλματα των ποδιών με βούρτσα από σκληρή γουρουνότριχα, έλουσε τα κατάμαυρα μαλλιά της με χέρια στοργικά και, αφού τα άλειψε με άνθονερο από κερασιά, της είπε: «Μπορεί ό Μαγιαμούνε να είναι ή μοίρα μας». Τότε ή Άικο, χτυπώντας με τα δυό της χέρια τὸ πρόσωπό της, φώναξε: «Δέν θέλω να σταθῶ μπροστά στὸν Μαγιαμούνε, μάνα. Δέν θέλω να πεθάνεις για μένα». Η Τσίο της απάντησε με σταθερή φωνή, σαν να μη σήκωνε κουβέντα: «Κάθε μάνα που γεννάει μιὰ κόρη στα μέρη μας ξέρει ότι μπορεί μιὰ μέρα να νιώσει τὴν κρύα λεπίδα του κατάναστα σπλάχνα της. Δέν ὠφελεί σε τίποτα να τὸ σκέφτεσαι». Εκείνη τὴ νύχτα ξάπλωσαν δίπλα δίπλα και ἔμειναν ἄγρυπνες ὡς τὸ ξημέρωμα, εισπνέοντας βαθιὰ τὸ ἄρωμα του ἀνθόνερου τῆς κερασιάς. Ἡθελαν και οἱ δυὸ να κλάψουν, προτίμησαν ὅμως να βυθιστοῦν ή μιὰ στη σιωπὴ τῆς ἄλλης, γιατί ἔτσι ἔνιωθαν καλύτερα τὸ σαράκι που τις ἔτρωγε μέσα τους.

Τὴν ἐπομένη, λίγο πριν ἀνατείλει ὁ ἥλιος, ἕνα χαρέμι ἀπὸ ἑκατὸν εἰκόσι κορίτσια βρισκόταν ἔξω ἀπὸ τὴν κεντρικὴ πύλη του κάστρου. Μὲ τὸ πρῶτο τρίξιμο των μεντεσέδων στριμώχτηκαν μπροστά στο ἄνοιγμα κι ἔπειτα

ἔτρεξαν νὰ εἰσέλθουν στὴν αὐλὴ βγάζοντας μικρὲς κραυγές. Ὅλες, ἐκτὸς ἀπὸ τὴν Ἄικο, ποὺ πέρασε τὴν πύλη τελευταία. Στὸ κέντρο τῆς ἐσωτερικῆς αὐλῆς, πάνω σὲ μιὰ ὑπερυψωμένη ἐξέδρα καθόταν ὁ Μαγιαμοῦνε, ἀτάραχος καὶ ραδιοῦργος. Δεξιά καὶ ἀριστερά του, δύο μουσικοὶ ντυμένοι μὲ χρυσοποίκιλτα κιμονὸ ἔπαιζαν κότε γονατιστοὶ στὸ πάτωμα. Ὁ ἄρχοντας ἔκανε νόημα στὸν βαθμοφόρο ἀγγελιαφόρο του μὲ τὴν παλάμη τοῦ μοναδικοῦ χεριοῦ του, κι ἐκεῖνος πρόσταξε τὶς ὑποψήφειες νὰ παραταχθοῦν μπροστά του, ἀνασηκώνοντας τὰ κιμονὸ ψηλὰ μέχρι τὰ γόνατα. Μὲ τὴν λεπίδα τοῦ θανατηφόρου του σπαθιοῦ ὁ Μαγιαμοῦνε ἔδειχνε σχεδὸν μὲ περιφρόνηση ὅσες δὲν ἦταν τοῦ γούστου του: ψηλές, ξερακιανές, κοντόχοντρες, κοπέλες μὲ ἄγουρα στήθια καὶ ἄλλες μὲ χοντρὸ λαιμὸ καὶ πόδια στραβὰ σὰν παρενθέσεις ἢ μὲ χέρια ἄγρια καὶ φτέρνες σκασμένες ἀπὸ τὴ δουλειὰ στοὺς ὀρυζῶνες. Ὅταν τὸ ἀδηφάγο βλέμμα του ἀκούμπησε πάνω στὴν Ἄικο, ἔσκυψε στὸν Μασαγιούκι, ποὺ στεκόταν κλαρίνο δίπλα του, καὶ τοῦ ψιθύρισε: «Αὐτὴ εἶναι ποὺ θὰ στεφάνωσει μὲ τοὺς λεπτοὺς ἀστραγάλους τῆς τοὺς γοφούς μου».

Στοὺς μῆνες ποὺ ἀκολούθησαν, ἡ Ἄικο ἔμαθε ὅλα ὅσα ἔπρεπε νὰ γνωρίζει μιὰ παλλακίδα: νὰ ἀνοίγει τὴ βεντάλια μὲ ἓνα ἀπότομο τίναγμα τοῦ δεξιοῦ χεριοῦ, νὰ ἰσοροπεῖ πάνω στὰ γκέτα, νὰ κάνει ἓναν ἄντρα νὰ χάνει τὰ μυαλά του μὲ μιὰ μοναδικὴ ματιά, νὰ ὑποκλίνεται γονατιστὴ κρατώντας τὸ κεφάλι ὄρθιο, τοὺς ἀγκῶνες στὸν ἄερα καὶ τὰ δάχτυλα τῶν χεριῶν ἐνωμένα στὸ ἔδαφος· πράγματα ποὺ τῆς φαίνονταν ἐπιτηδευμένα καὶ ἀκατανόητα,

ἀλλὰ πού μέρα με τή μέρα ὑπέκυπτε, με μιὰ ἐνστικτώδη σχεδὸν προδιάθεση, στήν τελετουργία τῆς ἐκμάθησής τους. Στό σημειωματάριό της ἀναφέρεται καί στίς δύο νύχτες ἀγωνίας πού πέρασε ξαπλωμένη στό ἀριστερό πλευρό τῆς μάνας τοῦ Μαγιαμοῦνε. Ἄν καί ἀποφεύγει τήν ὅποια-δήποτε λεπτομερῆ ἀναφορά σέ ἐκείνη τή νυχτερινή φρίκη, φανταζόμαστε τὰ πνευμόνια της νά γεμίζουν ἀπό τή βρομερῆ ἀνάσα τῶν σαπισμένων δοντιῶν τῆς μητέρας τοῦ ἄρχοντα καί τὰ πλευρά της νά πονοῦν στήν προσπάθεια νά παραμείνει ἀκίνητη δίπλα στό κοκαλιάρικο γεροντικό κορμί της. Φανταζόμαστε ἀκόμα τή βλοσυρῆ γριά νά χτυπάει τήν τρίτη μέρα με τὸ ρυτιδιασμένο χέρι της τὸ κουδούνι καί νά λέει στήν ἀρχιπαλλακίδα πού καταφθάνει ὅτι ἡ Ἄϊκο ἔχει ὕπνο ἐλαφρῶ σάν πουλάκι καί μπορεῖ νά ξαπλώσει ἀκόμα καί δίπλα στό ἀριστερό πλευρό τοῦ γιοῦ της.

Ἡ ἀρπαγὴ

Τῆ μέρα τῆς ἀρπαγῆς, εἴκοσι φιναλίστ παρατάχθηκαν ἡ μιὰ δίπλα στήν ἄλλη μπροστά στὸν Μαγιαμοῦνε. Πίσω του, ὄρθιες στή σειρά, στέκονταν οἱ μητέρες, ἡ καθεμιὰ ἀπέναντι ἀπὸ τὴ δική της κόρη. Μὲ τὸν ἦχο ἑνὸς τεράστιου τυμπάνου δόθηκε τὸ σύνθημα. Μέσα στό δυνατὸ φῶς τοῦ πρῶτου, ὁ Μαγιαμοῦνε, φρικώδης, με πρόσωπο ἀγριω-

πό σαν να έφορμούσε στη μάχη, σηκώθηκε από τον θρόνο του και άρχισε να κυνηγάει τὰ κορίτσια, που σκόρπισαν δεξιά κι αριστερά σαν τρομαγμένες πουλάδες. Όταν έντόπισε τήν Άικο, που τήν είχε ήδη βάλει στο μάτι, κατευθύνθηκε άμέσως πρὸς τὸ μέρος της. Τὴ στρίμωξε στὸν βραχόκηπο με τὶς καμέλιες καὶ τὶς παιώνιες καὶ με μιὰ απότομη κίνηση τοῦ δεξιοῦ του χεριοῦ τὴν άρπαξε ἀπὸ τὴ μέση. Μὲ τὸ μισό της σῶμα νὰ κρέμεται μπροστὰ καὶ τὸ ἄλλο μισὸ πίσω σαν τὸ σφαχτάρι, τὴν ἀκίνητοποίησε κάτω ἀπὸ τὴ μασχάλη του. Ἡ Άικο ἔνωσε τὰ νεῦρα τοῦ κορμιοῦ της τεντωμένα σαν χορδὲς καὶ ἔτοιμα νὰ σπάσουν, ἀλλὰ δὲν ἔκανε καμία κίνηση γιὰ νὰ ξεφύγει. Οἱ σαμουράι ἐπιδοκίμασαν τὸ κατόρθωμα τοῦ ἀφέντη τους με δυνατὰ χειροκροτήματα καὶ αὐτός, με τὸ κορίτσι παραμάσχαλα, πῆγε καὶ στάθηκε μπροστὰ στὴν Τσίο. Ἐκείνη ἔσκυψε γιὰ νὰ τὸν εὐχαριστήσῃ. Ἐγειρε ἑλαφρὰ πρὸς τὰ ἔμπρὸς κι ἔβαλε τὴν παλάμη τοῦ δεξιοῦ της χεριοῦ πάνω στὴ ζώνη τοῦ κιμονό της. Γιὰ μιὰ ἐλάχιστη στιγμή εἶδε τὸ κατάλευκο, βαμμένο με σκόνη ρυζιοῦ πρόσωπο τῆς κόρης της νὰ τὴν κοιτάει με μάτια ἔντρομα. Αὐτὸ που δὲν εἶδε ἦταν ὅτι ἡ Άικο πῆγε νὰ ἀπλώσει τὰ χέρια πρὸς τὸ μέρος της, ἀλλὰ τὸ μόνο που κατάφερε ἦταν νὰ ἐξοργίσει τὸν Μαγιαμοῦνε, που ἔκανε απότομη μεταβολὴ καὶ προχώρησε πρὸς τὴν εἴσοδο τῆς κεντρικῆς αἴθουσας τοῦ κάστρου.

Ἡ εἰκόνα που ἐρχόταν συχνὰ στὸν νοῦ τῆς Άικο ἀπὸ τὴ μέρα ἐκείνη ἦταν οἱ λίγες σταγόνες ἰδρώτα που εἶχε δεῖ, καθὼς ἡ μάνα της ἔσκυβε γιὰ νὰ ὑποκλιθεῖ, νὰ κυλοῦν ἀπὸ τὸ πίσω μέρος τοῦ λαιμοῦ πρὸς τὴν πλάτη της σαν

δροσοσταλίδες πάνω σὲ φύλλα μπαμπού. Καὶ αὐτὸ ποὺ στοίχειωνε κάθε βράδυ τὸν ὕπνο της ἦταν τὸ ἴδιο ὄνειρο: ἡ μάνα της, καθισμένη σταυροπόδι στὸ κέντρο τοῦ βουδιστικοῦ ναοῦ Ἀντάιτζι, νὰ καρφώνει μὲ μιὰ ἀποφασιστικὴ κίνηση τὸ κατὰνα στὸ ἀριστερὸ πλευρό της. Καὶ ἡ Ἄϊκο νὰ περιφέρεται σὰν χαμένη στὸ κοιμητήριό, ὅπου ἦταν θαμμένες ὅλες οἱ μανάδες τῶν κοριτσιῶν ποὺ εἶχε ἀρπάξει ὁ Μαγιαμοῦνε, νὰ πέφτει ξανὰ καὶ ξανὰ πάνω στὴν ταφόπλακα τῆς Τσίο καὶ νὰ μὴ βρῖσκει ποτὲ τὴν πύλη ἐξόδου ἀπὸ αὐτὸν τὸν ἐπίμονο ἐφιάλτη. Ἐναν ἐφιάλτη ποὺ στοίχειωνε ὅλες τὶς παλλακίδες τοῦ Κουσινόγκι Μαγιαμοῦνε, γιατί στὴν ἐπικράτειά του, τὴν κοιλάδα τοῦ Κάντο τῆς κεντρικῆς Χονσού, δὲν ἔκαναν χαρακίρι μόνον οἱ πιστοὶ σαμουράι ἀπὸ λύπη γιὰ τὸν χαμὸ τοῦ ἀφέντη τους, ἀλλὰ καὶ οἱ μητέρες τῶν κοριτσιῶν ποὺ ἄρπαζε ὁ φεουδάρχης, ἀπὸ βαθιὰ θλίψη γιὰ τὸν ἀποχωρισμὸ τους.